

Roger Tartera: “Escriure em va salvar la pell”

Roger Tartera (Tiana, 1972) és llicenciat en Història Contemporània. Ha publicat *Quan es fa clar* (Columna), obra guanyadora del Premi Ciutat de Badalona de Narrativa, *La ciutat seca* (Cossetània Edicions), Premi de Narrativa Salvador Espriu / Premi Literari Municipi de Calafell, i *Collage* (Cossetània Edicions), Premi de Narrativa Ribera d'Ebre. També ha guanyat el Premi de Narrativa Ciutat d'Eivissa 2009 amb la novel·la *La noia de les estrelles*, que en breu publicarà l'Editorial Mediterrània Eivissa. Ha col·laborat als diaris *Avui*, *La Vanguardia* i *El Punt* i ha publicat diversos contes en revistes literàries.

Com sorgeix *El rus*?

La idea germinal de la novel·la apareix en una nit d'insomni després de passar una bona temporada sense escriure una sola línia. Em van venir al cap multitud d'imatges sobre un escriptor d'èxit que, de sobte, es veu condemnat a l'ostracisme.

Ottis Redding, Lou Reed, Ramones, Yul Brinner, Ray Bradbury, Kafka i tants altres referents poden trobar a la novel·la. Es pot considerar l'obra com POP?

Tots aquests referents formen part del meu bagatge i aquest bagatge sempre ha estat proper a la cultura pop. Entenc pop com una manera de fer art propera a la gent, entenedora, evocadora i que no busca l'elitisme. En la novel·la, però, aquests referents no són un mitjà en sí mateix, sino un instrument que acompanya les peripècies dels personatges.

Com va ser el procés de gestació?

Va ser un procés molt immediat, d'anar vomitant pàgines mentre em deixava endur per la inèrcia del personatge d'*El Rus*. M'ho vaig passar molt bé escrivint aquesta història.

L'humor és un altre element important en la novel·la. És el punt necessari per des-dramatitzar?

L'humor sempre apareix d'una manera o altra en la meua obra. En aquest cas era orgànic a la idiosincràcia del personatge, acostant-se a registres d'humor negre, corrossiu i sarcàstic. És una manera d'anivellar el patiment del personatge i d'enriure-se'n d'ell i de tot plegat. De totes maneres no vaig a buscar aquest humor, sino que va apareixent automàticament en el procés d'escriptura.

El personatge comença el seu periple personal al ser políticament incorrecte al programa de la Terribas. Creus que la societat és massa correcte en aquest sentit?

Crec que hi ha una tendència a autocensurar-se els pensaments i això és molt pernicios perquè tot es va uniformitzant i es tendeix a un pensament únic. Fa falta sacsejar les consciències i subvertir l'estat de les coses dient les coses pel seu nom i sent sincers amb la manera de pensar de cadascú.

Què ens vols senyalar amb aquest personatge despistat, perdut, melodramàtic i egocèntric?

Volia explicar com el procés de resurrecció d'algú que ho havia estat tot i que de cop i volta passa al no res. Em vaig posar al cap d'aquesta persona i vaig imaginar la ràbia i la desesperació que tot plegat comporta. La personalitat del protagonista es va anar construint durant el procés d'escriptura per acabar retratant un personatge tan odiós com alhora fascinant i humà. El que hi ha per sobre de tot, per això, és algú que és del tot honest i franc en relació als seus defectes i les seves virtuts.

Entrant en la teua faceta com a escriptor, com es passa de la Història a la literatura?

No he exercit mai d'historiador, el meu pas per aquella carrera va ser una simple prolongació de l'adolescència. La Història, però, sempre m'ha fascinat des del punt de vista de veure els processos socials i de transformació que ha passat la humanitat durant el temps. M'interessaven les revolucions, els canvis socials i l'antropologia i m'imaginava el que deuriem significar per les persones que ho vivien. Potser en això hi ha una fina connexió amb el fet d'escriure històries de ficció. Però no volia ser professor de secundària, catedràtic o investigador. Així doncs, quan vaig acabar la carrera i vaig començar a rebre classes d'escriptura creativa, vaig veure clar el què volia fer de veritat.

En aquest sentit, com i quan vas saber que et volies dedicar a l'escriptura?

A l'escola i a l'institut ja m'agradava escriure petits contes. Quan vaig acabar el batxillerat volia dedicar-me a escriure però no sabia per on havia de començar. Vaig anar a parar a la universitat i durant els anys de carrera me'n vaig oblidar, però en acabar la meva etapa formativa vaig veure que la vocació tornava a trucar a les portes. Es pot dir que escriure em va salvar la pell perquè després d'acabar la universitat vaig anar molt perdut.

Com funciona el teu procés creatiu? Parteixes d'un esquema?

Apareix en primer lloc la idea central i li dono unes quantes voltes. Escric petites sinopsis i a partir d'aquí construeixo una escaleta que posteriorment es va modificant. En el cas d'El Rus, però, l'escriptura va ser molt més automàtica i només vaig recórrer a l'esquema cap la part final del llibre.

Què recomanaries a algú que comença o que vol dedicar-se a l'escriptura?

Diverses coses. En primer lloc, que tingui paciència i que no defalleixi mai en seguir escrivint. Si aquest algú veu que això li surt de dins, no ha de renunciar-hi mai a pesar del que li digui la resta de la humanitat. Després, rebre consell o ajuda o classes de gent de l'ofici, en el meu cas, ha resultat força útil també, ja que, en tot cas, quan es comença s'ha de ser humil i sabedor que hi ha persones amb més experiència que et poden ensenyar molts aspectes de l'ofici. Però el més important és que sempre s'ha de ser fidel a la manera personal de veure el món i a la pròpia intuïció.

Diego Giménez, diego@edicat.cat